

TERVEYSKARTOITUS 2002

Vuonna 2002 Whippet-Harrastajat ry:n jalostustoimikunta kartoitti rodun terveydentilaa lähettämällä kyselykaavakkeen yhdistyksen jäsenille sekä muille tiedossa oleville whippetin omistajille. Kaavake oli myös yhdistyksen internet-sivuilla vapaasti tulostettavissa.

Tarkoituksena oli kartoittaa vv. 1985-2001 syntyneiden koirien terveydentilaa, myös terveiden ja jo kuolleiden osalta. Kysely oli kaksiosainen: ensimmäinen osa oli tarkoitettu yksittäisten koirien tietojen kirjaamista varten ja toinen osa pelkästään kasvattajien tietoja varten.

Yhteenveto vastauksista on nyt valmistunut ja se julkaistaan yhdistyksen internet-sivuilla sekä myös Whippet-lehdessä 1/03. Vastauksia on tarkoitus käsitellä mahdollisien kasvattajapäivien yhteydessä myöhemmin tänä vuonna tai yhdistyksen lehdessä.

Vastaavanlainen kysely on tarkoitus tehdä seuraavan kerran viiden vuoden päästä (2007). Tästä huolimatta jalostustoimikunta kerää jatkuvasti tietoja rodun piirissä ilmenevistä sairauksista ja tämän vuoksi yhdistyksen internet-sivuille ja lehteen on tulossa lyhennetty versio tästä kyselylomakkeesta, jonka toivomme whippetin omistajien täyttävän ja lähettävän toimikunnalle.

Mahdolliset kysymykset ja kommentit terveyskartoituksesta pyydämme osoittamaan yhdistyksen jalostustoimikunnalle.

Whippet-Harrastajat ry
Jalostustoimikunta
4.2.2003

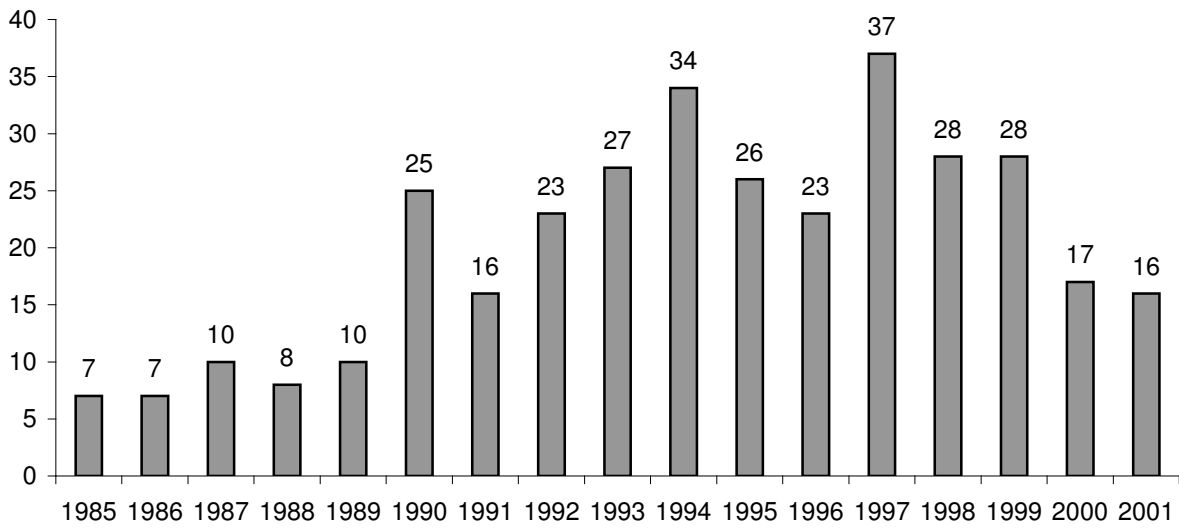
***

Vastauslomakkeita palautettu yhteensä: 351 kpl

UROKSIA: 149 kpl
NARTTUJA: 173 kpl
SUKUPUOLI EI MAINITTU: 21 kpl

SUOSTUU ANTAMAAN TIEDOT JALOSTUSTOIMIKUNNAN KÄYTTÖÖN:

288 kpl

Koiran syntymävuosi/kpl

UROKSET: MITTAUSTULOS, PAINO

82 kpl ilmoittanut koon

55 kpl < 51 cm

27 kpl > 51 cm

126 kpl ilmoittanut painon, vaihteli välillä 9 – 20,5 kg, keskipaino 14,5 kg

NARTUT: MITTAUSTULOS, PAINO

108 ilmoittanut koon

59 kpl < 47 cm

49 kpl > 47 cm

143 kpl ilmoittanut painon, vaihteli välillä 7,5 – 15 kg, keskipaino: 11,42 kg

HARRASTUKSET:

NÄYTTELY: 200 kpl

MAASTO: 155 kpl

RATA: 149 kpl

AGILITY: 29 kpl

TOKO: 20 kpl

MUUTA: mm. kotikoirana oloa, ulkoilua, metsästystä, tokoagia, hevosten kanssa lenkkeilyä ym.

KUOLINSYY / LOPETUKSEN SYY**(syy perässä keskiarvo kuoliniästä, suluissa kpl-määrä ko. sairautta)****VIRTSATIESAIRAUDET, 9 v.**

- munuaisten vajaatoiminta (2)
- epämääräiset virtsaamisvaivat (1)

KESKUSHERMOSTON SAIRAUDET, 9 v.

- epileptiset kohtaukset (2)

KASVAIMET, 9 v.

- aivokasvain (1)
- kasvaimen repeäminen (1)
- pernakkasvain (1)
- syöpä (3)
- maksakasvain (1)
- maitorauhaskasvain (4)
- kasvaimet (1)

TAPATURMAT, 3 v.

- auto-onnettomuus (1)
- ratajuoksutapaturma (1)
- tapaturma (3)
- onnettomuus (1)
- polvilumpion murskaantuminen (1)
- vierasesine keuhkoihin (1)
- halvaantuminen (1)

KÄYTÖSHÄIRIÖT, 5 v.

- purrut ihmistä (2)
- aggressiivinen (2)
- eroahdistuneisuus (1)

AUTOIMMUUNISAIRAUDET, 5 v.

- AIHA (4)
- reuma (1)
- kynsisairaus (2)

VANHUUS, 13 v. (12)**TUKI- JA LIIKUNTAELINSAIRAUDET, 8 v.**

- halvaantumiset (4)
- nivelvaivat (1)
- tulehdus selkärangassa (1)
- selkänikamamuutos (1)

SYDÄN- JA VERISUONISAIRAUDET, 11 v.

- läppävika (2)
- sydämen vajaatoiminta (1)
- punasoluperäinen verisolusyöpä (1)
- synnynnäinen sydänvika (kuoliniät 5 kk ja 4kk, ei laskettu keskiarvoon)

RUUANSULATUSSELINTEN SAIRAUDET, 9 v.

- maksan toiminnan heikkeneminen (1)
- jatkuvat vatsavaivat (1)
- peritoniitti/myrkytys (1)

SUKUPUOLIELINTEN SAIRAUDET, 8v.

- kohtutulehdus (1)

LEIKKAUS/ANESTESIAKOMPLIKAATIOT, 6v.

- menehtyminen kohdunpoistoleikkaukseen (1)

MUU SYY, 6 v.

- jatkuva tulehduskierre (1)

1. KOIRAN YLEINEN TERVEYDENTILA:

A) HYVÄ	289 kpl
B) TYYDYTTÄVÄ	20 kpl
C) HUONO	1 kpl

2. LUONNE

2 a) YLIVILKAS 15 kpl

2 b) FLEGMAATTINEN 20 kpl

2 c) ARKA 24 kpl

Mm. hieman arka, varoo toisia koiria, joskus esim. näyttelyissä, arvaamaton

2 d) ON OSOITTANUT AGGRESSIIVISUUTTA MUITA KOIRIA KOHTAAN:

49 kpl

Yhteenvetona: lähinnä isoja, tummia koiria kohtaan

2 e) AGGRESSIIVISUUTTA IHMISIÄ KOHTAAN: 8 kpl

Yllättävän paljon! Tosin tapausten taustasta ei ole tietoa, mutta tästä huolimatta liikaa.

2 f) MUUTA LUONTEESEEN / KÄYTTÖKSEEN LIITTYVÄÄ TIETOA (ESIM. PAUKKUARKUUS, EROAHDISTUNEISUUS):

YHTEENVETONA:

- eroahdistus 23 kpl
- paukku-arkuus 13 kpl (joista muutamalla ilmennyt vasta vanhemmiten)
- aggressiivisuus 1 kpl

Ongelmia tuntui olevan aika paljon, mutta on otettava huomioon, että esim. kaikki "kodin irtaimiston tuhoaminen" ei välttämättä ole oire eroahdistuneisuudesta, mutta selvästi omistajat kokevat asian ongelmaksi ja Pentuoppaan uudistetussa versiossa kuten myös Whippet-lehdessä on tarkoitus käsitellä tätä asiaa.

3 KARVANLAATU

- a) KOVA 28 kpl
- b) KARKEA 30 kpl
- c) PAKSU 52 kpl
- d) OHUT, JOSTA IHO KUULTAA LÄPI 27 kpl

Yhteenvetona vastauksista: reidet, vatsan alus, rinnan alus

- e) KARVATTOMUUS, MISSÄ, MINKÄLAISTA (ESIM. REIDET), MINKÄ IKÄISENÄ ALKOI? 43 kpl

Yhteenvetona vastauksista: vatsan alus, reidet

4 KYNNET

- a) HAURAAK, KUIVAT JA LOHKEILEVAT 12
- b) EIVÄT KASVA 5
- c) KYNSIÄ IRRONNUT 10

d) KYNSISAIRAUS TODETTU ...V:N IÄSSÄ 9 vastausta: 2-7 v. iässä

1980-luvun lopulla jalostustoimikunnan tietoon alkoi tulla tapauksia kynsiongelmiaisista whippeteistä. ELT Elias Westermarck ehdotti W-H:lle, että asiaa kannattaisi tutkia ja Marja Saarinen EKK:lta aloitti tutkimuksen, johon osallistui n. 20 whippettiä. Tutkimukset eivät osoittaneet mitään selvää syytä sairaudelle. Tutkimus julkaistiin Whippet-Harrastajien lehdessä 3/92 ja tarkoitus on julkaista se myös yhdistyksen kotisivuilla, jos saamme siihen luvan. Yhteenveto tutkimuksesta löytyy Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan sivuilta osoitteesta: <http://www.vetmed.helsinki.fi/lib/eltdkpub/opin.htm/saarine.htm>

5. LUUSTO

a) NIKAMAMUUTOKSIA, MITÄ 11 kpl

mm. välilevypullistuma, muutamalla yksi ylimääräinen lannenikama

b) LUUSTON VIASTA JOHTUVAA KIPUA, MITÄ 1 kpl

Nivelrikko ranteessa

c) KOUKKUHÄNTÄ 2 kpl

6. SILMÄT / KORVAT

a) USEIN TOISTUVIA KORVATULEHDUKSIA 0 kpl

b) MUITA KORVIIN LIITTYVIÄ ONGELMIA 3 kpl

c) USEIN TOISTUVIA SILMÄTULEHDUKSIA 8 kpl

Joillain yksilöillä, esim. tuulisella ilmalla

d) MUITA SILMIIN LIITTYVIÄ ONGELMIA 13 kpl

Punoitusta, vuotoa, värikalvon tulehdusta, kutinaa jne.

e) MAHDOLLISEN VIRALLISEN SILMÄTARKASTUKSEN TULOS:

17 kpl, jotka kaikki terveitä

7. SUU

PURENTAVIKA:

Tasapurenta	6 kpl
Yläpurenta	6 kpl
Alapurenta	1 kpl

b) HAMMASPUUTOS/PUUTOKSIA 5 kpl

c) YLIMÄÄRÄINEN HAMMAS 4 kpl

7. SUU (JATK.)

Onko koiralla ongelmia suuhygienian kanssa, esim. hammaskiveä? Muita suusairauksia tai ongelmia:

VÄHÄN HAMMASKIVEÄ	27 kpl
PALJON / HERKÄSTI HAMMASKIVEÄ	46 kpl

Whippet kuuluu tunnetusti rotuihin, joilla muodostuu herkästi hammaskiveä ja tämäkin kartoitus vahvisti tätä tietoa. Kiinnittäkää huomiota koirienne hampaisiin, katsokaa niiden suuhun säännöllisesti ja harjatkaa niiden hampaat!

8. RUOANSULATUS

a) HUONO RUOKAHALU 11 kpl

b) EI LIHO 34 kpl

c) YLILIHAVUUTEEN TAIPUVAINEN 34 kpl

8 d) HERKKÄVATSAINEN 33 kpl

Joillekin säännöllinen ruokinta on tärkeää, jotkut ovat olleet herkkävatsaisia nuorena mutta eivät enää aikuisena

e) USEIN TOISTUVIA SUOLISTOTULEHDUKSIA, RIPULIA TAI MUITA
VATSAOIREITA 5 kpl

f) MUUTA 23 kpl

Vastauksissa mm. nirson että erinomaisen ruokahalun omaavia yksilöitä

9. SYDÄN 23 kpl

Onko koiralla diagnosoitu sydänsairaus / sydänvika? Diagnoosi? Minkä ikäisenä todettu? Lääkitys?

Näistä noin puolet oireettomia sivuääniä (myös suhteellisen nuorilla koirilla), loput pidemmälle edenneitä läppävikoja ja vajaatoimintoja, kahdella synnynnäinen sydänvika

10. HERMOSTOLLISET SAIRAUDET

a) ONKO KOIRALLA DIAGNOSOITU EPILEPSIA? LÄÄKITYS? 1 kpl

b) ONKO KOIRALLA MUITA EPILEPSIATYYPPIÄ TAI MUUNLAISIA KOHTAUKSIA?
MINKÄLAISIA? 8 kpl

Erityyppisiä mm. kolarin seurauksena, juoksuaikoihin liittyviä kohtauksia jne.

c) MUITA HERMOSTOLLISIA SAIRAUKSIA 0 kpl

11. AUTOIMMUUNISAIRAUDET 7 kpl

a) ONKO KOIRALLA DIAGNOSOITU JOKIN AUTOIMMUUNISAIRAUS (ESIM. AIHA, REUMATISMI, SLE)? DIAGNOOSI? MINKÄ IKÄISENÄ TODETTIIN JA MITÄ OIREITA ESIINTYI? ONKO KOIRA PARANTUNUT SAIRAUDESTA?

AIHA 4 kpl

Reuma 1 kpl

Idiopaattinen polymyosiitti 1 kpl

Trombosytopenia 1 kpl

AUTOIMMUUNISAIRAUDET (JATK.) 4 kpl

b) ONKO KOIRALLA OIREITA, JOIDEN EPÄILLÄÄN OLEVAN YHTEYDESSÄ AUTOIMMUNITEETTIIN? MITÄ OIREITA? LÄÄKITYS? ONKO LÄÄKITYS TEHONNUT?

12. DEMODIKOOSI 4 kpl

Kaikki paikallista muotoa alle vuoden ikäisillä koirilla ja kaikki parantuneet

13. SYÖPÄ / KASVAIMET 8 kpl

ONKO KOIRALLA DIAGNOSOITU SYÖPÄ? MINKÄ TYYPIN SYÖPÄ? MINKÄ IKÄISENÄ TODETTU?

Nisäsyöpä 2 kpl
 Aivokasvain 1 kpl
 Schwannoma Neurofibroma Hdemangiopericytoma 1 kpl
 Hemangiosarkooma 1 kpl
 Hengityselinten syöpä 1 kpl
 Imusolmukesyöpä 1 kpl
 Silmässä & suolistossa (epäilty) 1 kpl

13. SYÖPÄ/KASVAIMET, JATK. ONKO KOIRALLA TODETTU KASVAIMIA? MISSÄ? MINKÄ IKÄISENÄ TODETTU? 30 kpl toteamisikä (keskiarvo)

Nisäkasvaimia	18 kpl	9 v.
Ihokasvaimia	6 kpl	3.5 v.
Muita yksittäisiä	12 kpl	8 v.

14. ALLERGIA 17 kpl

ONKO KOIRALLA TODETTU ALLERGIA? MINKÄTYYPPISTÄ? OIREET? MINKÄ IKÄISENÄ TODETTU? HOIDETAANKO KOIRAA? ONKO HOITO TEHONNUT?

Suurin osa ruoka-aineallergioita, loput allergisia reaktioita, esim. hyönteisten pistoista

15. LISÄÄNTYMISONGELMAT 6 kpl

a) NARTULLA TIINEHTYMISONGELMIA? KUVAILE TARKEMMIN

15. LISÄÄNTYMISONGELMAT JATK. 15 kpl

b) HEIKOT KIIMAT / PITKITTyneet kiimat (JUOKSUAJAN KESTO / TIHEYS)

Joitain heikkoja kiimoja, pitkiä kiimoja, vanhemmiten heikenneitä

15. LISÄÄNTYMISONGELMAT JATK. 7 kpl

c) ONKO UROS JÄTTÄNYT NARTTUJA TYHJÄKSI? MONTAKO KERTAA? ONKO SIEMENNESTE TUTKITTU? MINKÄ IKÄISENÄ TUTKITTU, TUTKIMUSTULOS?

6 kpl tutkittuja, joista 2 steriiliä

16. LOUKKAANTUMISET

KERRO KOIRASI MAHDOLLISISTA LOUKKAANTUMISISTA TAI ONNETTOMUUKSISTA. MITEN LOUKKAANTUI JA MISSÄ TILANTEISSA

Suurin osa onnettomuuksista tapahtunut ulkona tai sisällä ollessa (74 kpl), radalla (10 kpl) tai maastossa (10 kpl). Loukkaantumisista eniten on kohdistuneet jalkoihin, mm. haavoja, ruhjeita, venähdyksiä murtumia ym. Toisen koiran aiheuttamia onnettomuuksia 14 kpl. Jonkin verran hammas- ja häntävammoja ym. ruumiin osiin aiheutuneita eriasteisia vammoja.

17. ONKO KOIRALLASI TODETTU JOTAIN SEURAAVISTA

a) KIVESPUUTTEISUUS

Vain yksi kives 8 kpl

Molemmat kivekset puuttuvat 2 kpl

b) NAPATYRÄ 8 kpl

c) KILPIRAUHASSEN VAJAA/LIIKATOIMINTAA 1 kpl

d) MUNUAISSAIRAUKSIA 2 kpl

e) MAKSASAIRAUKSIA	5 kpl
f) DIABETES	0 kpl
g) KOHTUTULEHDUS / MÄRKÄKOHTU	7 kpl
h) VIRTSATIESAIRAUKSIA	7 kpl
i) ETURAUHASONGELMIA	6 kpl
j) ANAALIRAUHASONGELMIA	9 kpl

OSA 2 KYSYMYKSIÄ KASVATTAJILLE (myös vain yhden tai muutaman pentueen kasvattajille). Tiedot v. 1985 – 2001 syntyneistä pentueista

* 29 vastausta
 * 129 pentuetta
 * $346+332 = 678$
 uroksia 51 %
 narttuja 49 %
 keskimääräinen pentujen määrä / pentue 5,25 kpl

Keisarinleikkaus:	11 (8,5% pentueista)
Kuolleena syntyneiden pentujen lkm:	21 (3,09%)
Ennen luovutusikää kuolleiden lkm:	26 (3,83%)
Kivespuutteisten pentujen lkm:	40 (11,56%)

Onko jollain pennulla ollut jokin syntymävika (esim. koukkuhäntä, kitalakihalkio)?

* kitalakihalkio 6 kpl
 * koukkuhäntä 4 kpl
 * napatyrä 1 kpl
 * navan vieressä "avanne", suolistoa ulkona. Pentu lopetettu
 * napa ei ollut sulkeutunut, pentu lopetettu
 * yhdellä navasta ulos jäänyt elin, maksa?
 * 1 vatsa-avanne pentu
 * sydänvika
 * yhdellä pennulla karvaton "tähti" otsassa
 * 1 urospentu lopetettiin 7 vkoisena ilmenneen luutumis(kehitys)häiriön vuoksi

Kuinka monella kasvatillasi ei kumpikaan kives ole laskeutunut?

8 kpl

**Esiintyykö mielestäsi whippetillä tällä hetkellä terveysongelmia?
Jos, niin mitä?**

- * allergiat, luonteita pitäisi mielestäni tarkkailla
- * en osaa sanoa, ehkä hammaskiveä tulee joillekin turhan paljon
- * joissain linjoissa ongelma voimakas hammaskiven muodostuminen, muutoin pidän rotua suht. terveenä
- * kivesvikaisia on nyt viimeaikoina ilmestynyt aika paljon
- * kynsiongelmia on edelleen olemassa. Rotu on terve verrattuna moneen muuhun rotuun. Epilepsian tapaisia kohtauksia esiintyy joillakin
- * kyllä, kaikkea mahdollista.
- * vaikea sanoa, kun en ole viime vuosina enää seurannut muita whippettejä lähempää, en tiedä. Olen pitänyt rotua todella terveenä. Eroahdistuksen periytymismahdollisuus kiinnostaa, koska koirani emällä kuulin olleen saman ongelman myöskin vanhempana (silloin ei vielä ollut Clomicalm-lääkitystä).
- * piilokiveksisyys. Karvattomuus on perinnöllinen vika, mutta ei mielestäni terveysongelma vaan ulkonäköongelma
- * ei ole ja jos käyttöpuoli pidetään yhtenä kriteerinä jalostuksessa, niin sairauksia ei tulekkaan. Jos koiria jalostetaan vain ulkonäön perusteella, niin whippetistä tulee yhtä sairas kuin monet muutkin rodut